

Neoporezive naknade troškova službenih putovanja

Kako se neoporezive naknade troškova za službena putovanja fizičkim osobama koje nisu u radnom odnosu s isplatiteljem mogu isplatiti samo do propisanih svota i pod uvjetima iz čl. 13. Pravilnika o porezu na dohodak (Nar. nov., br. 95/05.) koje vrijede za radnike kod isplatitelja, prvo dajemo pregled tih neoporezivih svota i uvjeta

1 Neoporezive svote naknada troškova službenih putovanja

Prema odredbi čl. 13. Pravilnika o porezu na dohodak (u nastavku: Pravilnik), pravne osobe ili fizičke osobe koje vode poslovne knjige mogu svojim radnicima isplaćivati sljedeće neoporezive svote naknada za troškove iz putnih naloga:

1. naknade **prijevoznih troškova** na službenom putovanju - u visini stvarnih izdataka;
2. naknade troškova **noćenja na službenom putovanju** - u visini stvarnih izdataka;
3. naknade za korištenje **privatnog automobila u službene svrhe** - do 2,00 kn po prijađenom kilometru;
4. **dnevnice u zemlji** - do 170,00 kuna za službeno putovanje koje traje više od 12 sati dnevno. Za službena putovanja u zemlji koja traju više od 8 sati, a manje od 12 sati, neoporezivi dio dnevnica iznosi do 85 kuna;
5. **dnevnice u inozemstvu** - do iznosa i pod uvjetima utvrđenim propisima o izdacima za službena putovanja za korisnike državnog proračuna.

Svote neoporezivih inozemnih dnevnica¹ i uvjeti pod kojima se one mogu neoporezivo isplatiti kori-

¹ Neoporezivi iznosi dnevnica za putovanja u inozemstvo navedene su na stranicama TEB-ovog podsjetnika na kraju časopisa.

U određenim slučajevima, naknade troškova za službena putovanja mogu se isplaćivati i fizičkim osobama koje nisu u radnom odnosu s isplatiteljem takvih naknada. Na koje se isplatitelje takva mogućnost odnosi i pod kojim uvjetima, potanje u nastavku članka.

snicima državnog proračuna, određeni su sljedećim propisima:

- Odlukom o visini dnevnice za službeno putovanje u inozemstvo za korisnike koji se financiraju iz sredstava državnog proračuna (Nar. nov., br. 73/93.);
- Uredbom o izdacima za službena putovanja u inozemstvo koji se korisnicima državnog proračuna priznaju u materijalne troškove (Nar. nov., br. 50/92. i 73/93.).

Dnevnice za službena putovanja u zemlji i inozemstvu isplaćuju se za putovanja iz mjesta u kojemu je mjesto rada ili iz mjesta prebivališta/uobičajenog boravišta radnika koji se upućuje na službeno putovanje u drugo mjesto (osim mjesta u kojemu ima prebivalište ili uobičajeno boravište), a udaljenosti najmanje 30 kilometara, radi obavljanja u nalogu za službeno putovanje određenih poslova njegova radnog mjesta, a u svezi s djelatnosti poslodavca.

Dnevnice za službena putovanja u zemlji i inozemstvu jesu **naknade za pokriće izdataka prehrane,**

pića i prijevoza u mjestu u koje je radnik upućen na službeno putovanje (čl. 13. st. 3. Pravilnika).

Putni nalog - obavezan

Izdaci za službena putovanja (dnevnice, naknade prijevoznih troškova, naknade korištenja privatnog automobila u službene svrhe, troškovi noćenja i drugo) **obračunavaju se na temelju urednog i vjerodostojnog putnog naloga i priloženih isprava** kojima se dokazuju izdaci i drugi podaci navedeni na putnom nalogu (čl. 14. st. 2. Pravilnika).

Neovisno u kojem obliku se izdaje, **putni nalog kao vjerodostojna isprava sadrži osobito sljedeće podatke:**

- nadnevak izdavanja,
- ime i prezime osobe koja se upućuje na službeno putovanje,
- mjesto u koje osoba putuje,
- svrha putovanja,
- vrijeme trajanja putovanja,
- vrijeme kretanja na put,
- podatke o prijevoznom sredstvu kojim se putuje,
- ako se putuje automobilom potrebno je navesti marku i registarsku oznaku automobila, početno i završno stanje brojila – kilometar/sat,
- vrijeme povratka s puta,
- potpis ovlaštene osobe,
- pečat,
- obračun troškova,
- likvidaciju obračuna,
- izvješće s puta.

Uz putni nalog obvezno se prilažu isprave kojima se dokazuju nastali izdaci i to osobito: računi za utrošeno gorivo ako se putuje osobnim automobilom, računi za cestarine, preslike ili potvrde putnih karata, računi za smještaj i drugo.

Ministarstvo financija izdalo je 24. listopada 2005. uputu "Evidencije pri korištenju prijevoznih sredstava" Klasa: 410-18/05-01/86, Ur. br.: 513-07-21-01/05-2, koju u cijelosti objavljujemo u rubrici Stajališta Ministarstva financija ovog broja čaopisa.

Napominjemo da je u navedenoj uputi određeno da se u putnom nalogu iskazuje početno stanje brojila – kilometar/sat u trenutku kretanja na put te završno stanje brojila nakon povratka s puta i broj prijeđenih kilometara, te da treba priložiti račune za utrošeno gorivo i kada se za službeni put koristi privatni automobil.

2. Službena putovanja u neprofitnim organizacijama

Osobe ne ostvaruju druge primitke osim za službena putovanja

Prema odredbi čl. 10. st. 11. Zakona o porezu na dohodak (Nar. nov., br. 177/04 – u nastavku: Zakon) i čl. 7. st. 5. Pravilnika, porez na dohodak **ne plaća se na primitke po osnovi službenih putovanja fizičkim osobama koje u neprofitnim organizacijama ne ostvaruju primitke po osnovi nesa-mostalnog rada i drugog dohotka**, uz uvjet da su službena putovanja obavljena za potrebe tih organizacija (troškovi prijevoza, troškovi noćenja, korištenja privatnog automobila – do 2,00 kn/km, dnevnicе u zemlji i inozemstvu – do propisanih iznosa).

Iz navedene odredbe proizlazi da su svi troškovi putnih naloga neoporezivi kao i za radnike u slučaju kada neprofitna organizacija (uključujući i proračune i proračunske korisnike) angažira fizičku osobu, koja kod nje nije u radnom odnosu, da za nju obavi određeni posao i za taj posao toj fizičkoj osobi ne isplaćuje nikakvu naknadu za rad već samo naknade troškova putnog naloga.

Naknade troškova kad osobe ostvaruju i naknadu za rad

Prethodno navedeno je vrijedilo i u 2004. godini, a novost koja se primjenjuje od stupanja na snagu novog Pravilnika (od 11. kolovoza 2005.) odnosi se na mogućnost neoporezivih isplata naknada troškova za službena putovanja i u slučaju kada se tim osobama isplaćuje naknada za obavljeni rad.

Odnosno, prema odredbi čl. 7. st. 6. Pravilnika, porez na dohodak **ne plaća se na naknade** za službena putovanja **po osnovi prijevoza i noćenja** koje isplatitelji – neprofitne organizacije isplaćuju fizičkim osobama, koje za te organizacije obavljaju poslove iz njihovog djelokruga odnosno za njihove potrebe **i uz naknadu, a pod uvjetom da računi o obavljenim uslugama prijevoza i noćenja glase na isplatitelja – neprofitnu organizaciju.**

Iz navedene odredbe proizlazi da su naknade po osnovi putnih naloga za troškove prijevoza i noćenja neoporezivi kao i za radnike u slučaju kada neprofitna organizacija (uključujući i proračune i proračunske korisnike) angažira fizičku osobu, koja kod nje nije u radnom odnosu, da za nju obavi određeni posao i za taj posao toj fizičkoj osobi isplaćuje naknadu za obavljeni rad i navedene naknade troškova po putnom nalogu, ako su pribavljeni računi za navedene

troškove putnog naloga naslovljeni na neprofitnu organizaciju koja je izdala putni nalog.

No, ostale naknade po putnim nalogima (**dnevnice i naknade za troškove privatnog automobila u službene svrhe za prijeđenu kilometražu**) **oporezive su** i smatraju se onim dohotkom kojeg ta fizička osoba dobiva od neprofitne organizacije za obavljeni rad (drugi dohodak ili dohodak od nesamostalnog rada). Navedenim dohotkom smatraju se i naknade troškova prijevoza i noćenja u slučaju da ne postoji račun za te troškove naslovljen na neprofitnu organizaciju.

3. Članovi predstavničkih i izvršnih tijela vlasti

Do 31. prosinca 2004., prema propisima koji su tada vrijedili, primanja članova predstavničkih i izvršnih tijela državne vlasti te jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koji nisu u radnom odnosu u tim tijelima i jedinicama, tretirala su se kao dohodak od povremenog samostalnog rada a oporezivala kao dohodak od nesamostalnog rada. Prema odredbi čl. 12. st. 11. starog Pravilnika o porezu na dohodak², navedenim osobama mogle su se neoporezivo isplaćivati i sve naknade za troškove iz putnih naloga kao i troškovi prijevoza na posao i s posla.

Primici članova tijela vlasti i odredbom čl. 14. st. 1. t. 4. Zakona o porezu na dohodak smatraju se dohotkom od nesamostalnog rada, a odredbom čl. 2. st. 10. *malog* Pravilnika o porezu na dohodak³ i odredbom čl. 13. st. 10. Pravilnika, propisano je da su troškovi službenih putovanja navedenih osoba neoporezivi. Stoga smo smatrali da se i u 2005. primici svih članova tijela vlasti oporezuju kao dohodak od nesamostalnog rada i da su troškovi putnih naloga navedenim članovima neoporezivi.

Međutim, čl. 12. st. 5. t. 24. 6.1. *malog* Pravilnika o porezu na dohodak i odredbom čl. 44. st. 2. novog Pravilnika, određeno je da se primici članova tijela vlasti kada nisu u radnom odnosu s navedenim tijelima i jedinicama (nisu osigurani po osnovu članstva u tim tijelima) smatraju drugim dohotkom, a ne dohotkom od nesamostalnog rada. Također, prema čl. 11. st. 1. t. 4. Pravilnika, primicima iz čl. 14. st. 1. t. 4. Zakona smatraju se samo primici članova koji im se isplaćuju na temelju posebnih propisa kojima se uređuje pravo na plaću i koji su osigurani po tom osnovu.

² Pravilnik o porezu na dohodak (Nar. nov., br. 140/03, 188/03, 198/03).

³ Pravilnik o porezu na dohodak (Nar. nov., br. 1/2005).

Stoga, i odredbe o neoporezivanju troškova službenih putovanja prema čl. 2. st. 10. *malog* Pravilnika i čl. 13. st. 10. Pravilnika odnose se na samo članove koji su u radnom odnosu u navedenim tijelima.

Iz navedenog, dakle, proizlazi da od 1. siječnja 2005. do 10. kolovoza 2005. troškovi iz putnih naloga navedenim članovima koji su za rad u navedenim tijelima i jedinicama, u kojima nisu bili u radnom odnosu, primali određenu naknadu za rad (koja se oporezuje kao drugi dohodak) bili oporezivi drugi dohodak (20% ili 15% + 5% doprinosa iz bruto primanja za MO, 25% poreza na dohodak iz bruto primanja umanjenog za doprinos za MO, eventualni prirez na porez na dohodak i 15% doprinosa za ZO na bruto primanje).

Od 11. kolovoza 2005., prema odredbi čl. 7. st. 6. Pravilnika, kao i svakom drugom vanjskom suradniku, neprofitna organizacija može članovima tijela vlasti koji za rad **primaju naknadu** neoporezivo isplatiti troškove prijevoza i troškove noćenja po putnom nalogu, uz uvjet da postoji račun za te troškove naslovljen na neprofitnu organizaciju.

U slučaju da navedeni članovi koji rade u navedenim tijelima i jedinicama s kojima nisu u radnom odnosu i **ne primaju nikakvu naknadu** za svoj rad, tada neprofitna organizacija može neoporezivo isplaćivati sve troškove putnih naloga kao i svakom vanjskom suradniku, prema odredbi čl. 7. st. 5. Pravilnika.

4. Osobe koje pružaju njegu i pomoć hrvatskim ratnim vojnim invalidima iz Domovinskog rata

Naknade plaće osobama koje pružaju njegu i pomoć hrvatskim ratnim vojnim invalidima iz Domovinskog rata I. skupine prema posebnom propisu, prema čl. 14. st. 1. t. 5. Zakona, smatraju se dohotkom od nesamostalnog rada i oporezuju se na način propisan za nesamostalni rad (15%, 25%, 35% ili 45%).

Prema odredbi čl. 10. t. 9. Zakona i čl. 13. st. 11. Pravilnika, porez na dohodak ne plaća se na primitke po osnovi službenih putovanja fizičkim osobama koje pružaju njegu i pomoć hrvatskim ratnim vojnim invalidima iz Domovinskog rata I. skupine.

Prema istom propisu, navedenim osobama bez oporezivanja isplaćuju se i sve ostale naknade koje se bez oporezivanja isplaćuju radnicima kod pravnih i fizičkih osoba (neoporeziva primanja iz čl. 13. st. 2. Pravilnika).

5. Naknade osobama izaslanim na rad u RH

Primici fizičkih osoba izaslanih na rad u Republiku Hrvatsku po nalogu inozemnog poslodavca u tužna društva za rad u tim društvima, prema odredbi čl. 14. st. 1. t. 3. Zakona, također se smatraju dohodkom od nesamostalnog rada.

Prema odredbi čl. 10. t. 9. Zakona i čl. 13. st. 9. Pravilnika, porez na dohodak ne plaća se na sve primitke po osnovi službenih putovanja fizičkim osobama izaslanim na rad u Republiku Hrvatsku po nalogu inozemnog poslodavca i to u svezi s obavljanjem djelatnosti tuzemnog poslodavca.

Prema istom propisu, navedenim osobama bez oporezivanja isplaćuju se i naknade troškova prijevoza na posao i s posla mjesnim i međumjesnim prijevozom u visini stvarnih izdataka, prema cijeni mjesečne odnosno pojedinačne karte.

6. Osobe na obveznom praktičnom radu ili na dobrovoljnoj praksi

Porez na dohodak **ne plaća se na primitke po osnovi službenih putovanja** fizičkim osobama koje se nakon završenog školovanja nalaze na obveznom praktičnom radu ili na dobrovoljnoj praksi (čl. 45. st. 3. Pravilnika).

Prema istom propisu, navedenim osobama bez oporezivanja isplaćuju se i naknade troškova prijevoza na posao i s posla mjesnim i međumjesnim prijevozom u visini stvarnih izdataka, prema cijeni mjesečne odnosno pojedinačne karte, terenski dodatak u zemlji do 170,00 kuna dnevno, terenski dodatak u inozemstvu do 250,00 kuna dnevno, pomorski dodatak do 250,00 kuna dnevno, pomorski dodatak na brodovima međunarodne plovidbe do 400,00 kuna dnevno i naknade za odvojeni život od obitelji do 1.600,00 kuna mjesečno.

7. Fizičke osobe koje obavljaju samostalne djelatnosti

Poslovnim izdacima po osnovi samostalne djelatnosti, prema čl. 10. t. 10. Zakona i čl. 25. st. 8. Pravilnika, smatraju se i troškovi službenih putovanja fizičkim osobama koje obavljaju samostalne djelatnosti iz čl. 18. Zakona ili druge djelatnosti koje se oporezuju na način propisan za samostalnu djelatnost, do propisanih iznosa, (koje vode poslovne knjige za samostalnu djelatnost).

Prema istom propisu, navedenim fizičkim osobama priznaju se kao poslovni izdaci odnosno **bez oporezivanja isplaćuju se i sva ostala primanja koja se bez oporezivanja isplaćuju radnicima** kod pravnih i fizičkih osoba (neoporeziva primanja do svota i pod uvjetima iz čl. 13. Pravilnika o porezu na dohodak), uz uvjet da su navedena primanja nastala za potrebe obavljanja samostalne djelatnosti fizičke osobe. www.teb.hr

Podsjećamo Vas!

Proračunska osnovica za 2006. godinu ostala je nepromijenjena i iznosi 3.326,00 kn (Zakon o izvršavanju Državnog proračuna RH za 2006., Nar. nov., br. 148/05.)